

Cu Argus în universul productivității

ÎMPREUNĂ CU CONF. DR. MIRCEA CRISTEA, DE LA INSTITUTUL DE ȘTIINȚE ECONOMICE BUCUREȘTI, DESPRE DATELE RAIDULUI ÎNTREPRINS ÎN CÎTEVA ÎNTREPRINDERI DIN CAPITALĂ

PAGINA A II-a

CARNET DE LUCRU
Opinii privind dezvoltarea învățămîntului superior

PAGINA A III-a

MEMENTO ENESCIAN

ACTUALITATEA

Proletari din toate țările, uniți-vă!

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIII. SERIA II.
NR. 5690
4 PAGINI - 25 BANI
DUMINICĂ
17 SEPTEMBRIE 1967

LA CE LUCRAȚI AZI, CE VEȚI EXECUTA

MÎINE ?

SUGERĂM!

Fantezie și inteligență în ghidajul turistic

Turismul modern se poate ușor îmbolnăvi de maladia cinematografului modern: divertismentul frivol furnizat în fiole elegante. Oricît de mult ar pleda generosii pentru caracterul „recreativ” al călătoriilor, pentru „iesirea în aer liber”, domniile, uzura instituției eminamente culturale-istorice și socială reprezentată de turism, prin clișee turistice de agrement și pură destindere compromișe, ca și în cazul cinematografului, posibilitățile enorme pe care le conține, dar care, evident, nu se lasă fructificate oricum. Desigur, turismul presupune auxiliul condiției fizice, dar închipuți-vă un turist care ține la condiția sa fizică exersându-și-o printre monumentele Greciei antice! Imaginea monstruoasă a excursionistului trează în goană pe lângă monumente istorice, artistice, arhitectonice, în totală necunoscință de cauză, nu este chiar așa de nereală cît ar părea. Propaganda turistică nu se reduce la pilante cu litere de-o șchioapă ori vederi în culori tipătoare ci tînde, când se ia în serios (adică atunci

Tînărul din fața noastră a apăsât pe buton și strungul s-a oprit. Din universul mașinii desprinde ultimul bol: din comanda de 60 de bucăți cite a avut de executat.
— Și acum?
— Mă duc după mașina să-l mai cer ceva de lucru — răspunde strungarul Petre Niță, și pornește prin hală în căutarea acestuia.
Cu rare excepții, sondajul întreprins printre tinerii din secția strungărie a fabricii bucureștene „Electroaparatură” ne-a dezvăluit același „surs”-vol și ce am de făcut, după ce terminăm la ce lucrăm acum. Un lucru mărunț?
— Categorie, nu — răspunde tovarășul conf. dr. Mircea Cristea. A ști ce ai de făcut pe o anumită perioadă, mai lungă sau mai scurtă — în funcție de poziția pe care o ocupă fiecare în structura de organizare și conducere a producției reprezintă — fapt demonstrabil prin sine — condiția coeziunii. Cîrăbii chiar o formă exprimă pentru ideea în discuție, fondată pe datele oferite de practică și trecută în rîndul teoremelor. Directorul secției trebuie să aibă perspectiva pe întreg ansamblul secției pe un trimestru, maestrul pe toată lungimea sezonului pe perioada întregului an. Cînd avem în vedere marea desfășurare în termen de trei săptămâni activității de producție, restrînsă esențial la durata programului de lucru — cunoașterea perspectivei funcționalează catalitic — sau invers — în realizarea de către cel în cauză a sarcinilor pe care le are.
Și totuși, în cursul anchetei noastre — organizată în cheia întreprinderi din Capitală, la puține locuri de muncă am sesizat preocuparea de a beneficia în sensul propriu al cuvîntului de această lucrare a organizării producției. Se presupune, probabil, că marea de

a încredințată practică nominalizării a ceea ce amina, stereotip, sarcina de plan pe o perioadă mai lungă nu ar avea „confidența de eficiență” necesară demonstrat. Așa se explică curiozitatea înalte pentru mașini (cu menționarea în un exemplu de la „Electroaparatură”: maestrul Ion Căpănescu) care s-au grăbit să se convingă: „In zilele se este cînd lucrul nu este, este imposibil ca fiecare mașină să aibă ce ea are de făcut”.
— Categoriile negative evidențiate, de fapt, elocvent, demonstrează rătăcirile în îndeplinirea propriei activități. Cu în orice domeniu unde cunoașterea perspectivei este necesară, și în orice de lucru a mașinării lui această cerință trebuie să fie asigurată. Fînd vorba, apoi cum am amintit, de o componentă a organizării științifice a producției, chestia de acest tip este valabilă în orice mașină a producției și, cu atît mai mult în cazul tehnologiei — o știință favorabilă pentru un efort mai mare. Or, propoziția prezintă de la mîna mașinării, cunoașterea activității a acestui aspect. Dacă perspectiva activității a devenit din ce în ce mai necesară, și în orice economie națională, al tuturor întreprinderii, evident și în termenul trebuie să fie asigurată și în cele marginale — locul de muncă. Dacă nu se întîmplă așa, decăderea este sigură.
În discuțiile purtate cu cei mai mari parte dintre tinerii au reușit de a ni se structura soluții de genul: „Je întrebarea în schimb, cine mai dăruie și maestrul are timp să-l mai sprijine de un de lucru”. (Mașinist Cristea, Unia de mașini electrice). Una din cunoașterea, lesne prevederile de schimb, sau și următor-o în „planul desfășurării”, cînd mașinist ar trebui să lucreze din plan, și să facă lucrul „automat”. Pentru cel cu o altă de lucru ca la cel în cauză de un de lucru, științific să se repartizării și să lucreze în condiții optime.
— Este, desigur, o fază a lucrărilor. Lăsați este însă mult mai lung. De ceea ce și vrem să grăbim unele secțiuni din țara producției unde ar trebui să se mare atenție, măcar pentru a oferi argumentul în fațoarea altor pleddim prin rîndurile de fapt. Să ne imaginăm că lucrările ar evolua învers decît în condițiile prezentate. Că fiecare și

➔

COMBINATUL DE CAUCIUC SINTETIC GEL. GHEORGHE-DEJ

Tineri Școlari Ilie, Ștefan Ion, Ionuț Paul și Lucu George de la secția mecanică sunt în cursul unei sesiuni de lucru în laboratorul de fizică.

Foto: O. PLECAN

SĂ DISCUTĂM DESPRE TINEREȚE, EDUCAȚIE, RĂSPUNDERI

SE POATE FACE RĂU DIN DRAGOSTE?

Între oameni, cel puțin în spațiul personal. Un sfârșit. Inevitabil simț. În definiția complicității a acestui fenomen înțeleg, în orice caz și dincolo de ceea ce a fost și mai multe lucruri, că mai multă înțelegere trebuie să fie. Că poți ajunge la un rezultat pozitiv, dacă înțelegi și ești de acord?

În vederea faptului, spuneți-mi: cine este dragostea, din dragoste, se așteaptă plăc și la celălalt. An după aceea relații din partea lui, nu? Dar o așteaptă, în special, o să cadă cu cine iese de la serviciu. Îi știe colegii pe dinafară. Dar aproape fiecare este pentru el un inamic posibil. Dacă se întîmplă ca, dintr-un motto sau altul, G. C. să

ființa pe care o tubea și o tubeste. Fiecare, el nu-și închipuie altfel viața decît alături de femeia dragă (G. C.), care să-i aparțină numai lui. Cine poate contesta acest drept? Dar I. G. e gelos (chestiune de temperament, se spune). G. C. lucrează și ea. I. G. o așteaptă cînd iese de la serviciu. Drăguț din partea lui, nu? Dar o așteaptă, în special, o să cadă cu cine iese de la serviciu. Îi știe colegii pe dinafară. Dar aproape fiecare este pentru el un inamic posibil. Dacă se întîmplă ca, dintr-un motto sau altul, G. C. să

I. BRISTEA
(Continuare în pag. a III-a)

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU A PRIMIT PE AMBASADORUL REPUBLICII INDIA

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a primit sîmbătă, 16 septembrie 1967, pe ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Republicii India în Republica Socialistă România, Amrik Singh Mehta, în audiență de prezentare. Cu această ocazie a avut loc o convorbire cordială.

Vizita primului ministru al Turciei, SULEYMAN DEMIREL

Sîmbătă dimineața, primul ministru al Turciei, Suleyman Demirel, cu soția, împreună cu ministrul afacerilor externe Ihsan Sabri Caglayangil și celelalte persoane oficiale turce au plecat cu avionul pentru o scurtă călătorie pe litoral.
Oaspeții turci sînt însoțiți de Alexandru Boabă, ministrul petrolului, Vasile Șandru, adjunct al ministrului afacerilor externe, și Ion Drîncanu, ambasadorul Republicii Socialiste România la Ankara.
La aeroportul orașului Constanța, premierul turc a fost salutată cordial de Petre Nicolae, președintele Sfatului popular al orașului, și de alte persoane oficiale locale. Tineri în costume naționale dobrogenene au oferit oaspeților flori. Numeroși localnici și turiști străini aflați la aeroport au salutată călduros pe oaspeții turci.
După un scurt popas la sediul Sfatului popular al orașului Constanța, unde președintele sfatului a făcut oaspeților o prezentare a orașului și litoralului, au urmat vizite la unele din cele mai cunoscute așezăminte culturale din localitate, precum și în localitățile de pe fîrmlul Mării Negre.
În cursul după-amiezii, oaspeții turci se vor întoarce cu avionul în Capitală. (Agerpres)

NOTE DE DRUM

Puține locuri împrescunțate în ființa lor atîtea daruri fermecătoare purtate cu o grație impudică, al zice inconștient de valoarea lor. Sînt orășoare pline de orgoliul istoriei, al căror aer intimidat, iar pe străzile lor mergi ca într-un venerabil admirăția cercetătoare, nu-ți pun întrebări, ghidul este inutil, dacă nu chiar o dovadă de impietate. Reușirea, contemplarea senină în absența oricărei încordări mistice, contemplarea grațioasă în sensul naivității rafinate, pe care mo-

Ipotezele. Cînd G. Călinescu scrie: „vișez că sînt grec” existența lui se subordonează acestui tip, iar poezia este o ipoteză trăită cu autenticitate, o experiență confirmativă, nu înadîtă, dar de o voluptate organică.
Am intrat în Dubrovnik, răsăruindul extulant al lui N. Iorga: „Dacă marea o volesti, mai du-te la acel dumnezeios bilcei, piețe îngrămădite de fructele Sudului, migdale și smochine proaspete: mari case pustii, pline de diplome și de portrete, fine tipuri aristocratice răsărind dintre florile roșii ca singele oleandrilor și, afară, cîmpii din care răsar, ca la noi pruni ori cireși, smochinii și portocalii, buruienile țepoase ale unei vegetații africane: iar, după ziua caldă, lină, grea de splendoare, coplesitoare de frumusețe, în răcoarea serii pe malul de piatră, de cealaltă parte, de către munte, venind călări, în superbele lor costume roșii, violete, cusute cu aur feranii slabi și țeranțele palide din Hertegovina, cari te întîmpină, străine! cu un „dober vecer”, o bună seara ca pe vremea patriarhilor”.

C. STĂNESCU
(Continuare în pag. a IV-a)

DUBROVNIK

Muzee, atenți cu sfială la zidurile sure, confundat în stratul unei realități devenită iconică a altor timpuri. Ai sentimentul clar al detașării din ritmul prezent. Din pragul muzeelor timpului curge înapoi, către izvoare.
Buinele templei grecești nu știinesc dernii o atribuție primitivilor — aceasta este singura și marea reacție. A te întreba cine a construit cutare templu, a te întreba de detalii tehnice, de formele vieții etc., a cere, adică istorie acolo unde singura existentă reală e cea mitologică, înseamnă a interoga cineva. Intri în catedrală ca un eretic, în palatul roman ca un împărat, în moschee precum umilul musulman în fața lui Allah, iar în fortăreață ca un războinic. Cei mai autentici turiști sînt erudii care nu așteargă să aflu, ci să verifică, să-și confirme oraș al Ragusei dalmatine, cu zidurile surse înălțându-se, pare că din marea de cobalt fără valuri, supt cerul de un nemilosiv albastru...? al Africii uscate, porți întunecoase, străzi de palate în jurul domului bătrîn, prețindului reminescențe din vremea Repu-

Foto: Ion Ciobanu

DOUĂ ȘCOLI NOI

DEVA (de la corespondența noastră). Elevii din orașul Deva vor avea la dispoziție în noua școală două școli noi cu cîte 10 săli de clasă fiecare. În primul, așezată în noul cartier Gelu, se vor desfășura cursurile de cultură generală pentru claselor I—VIII iar cea de a doua este destinată Liceului industrial de construcții și grupului energetic. Pe lângă sălile de cursuri, mai dispune și de laboratoare moderne și ateliere. Investițiile făcute pentru realizarea acestor construcții școlare se cifrează la 5 milioane lei.

OPINII PRIVIND DEZVOLTAREA

ÎNVĂȚĂMÎNTULUI SUPERIOR

La Izvorul Mureș, în cadrul taberei de odihnă și instruire organizată de către Comitetul Central al U.T.C. pentru activul U.T.C. din institutele de învățământ superior din țară s-a inițiat la sugestia participanților, o dezbateră pe marginea studiului privind organizarea și dezvoltarea învățământului superior.

Iată și câteva opinii:

CIOIA PANTELIMON, Universitatea București, Facultatea de drept: „Consider că reducerea duratei de studii este în concordanță cu cerințele actuale ale dezvoltării învățământului în țara noastră. Cunoaștem că Facultatea noastră de drept a mai pregătit în urmă cu câțiva ani serii cu durata de absolvire care se găsește printre specialiștii apreciați la locurile de muncă. Propun să dispară examenele la disciplinele parcurse pe durata a trei semestre și să ni se afecteze un număr mai mare de ore disciplinelor de specialitate cum sînt dreptul civil și dreptul penal neglijate de actuala programă de învățământ.

Participarea noastră la practica de specialitate, în condițiile actuale, este ineficientă. Personal am pierdut trei săptămîni de zile pe lângă o secție a unui sfat popular rațional din Capitală. La fel cu „pătit” și alți colegi ai mei. Cred că este util ca practica să se organizeze în timpul anului universitar și în deplină concordanță cu pregătirea noastră de specialitate.”

NICA PANAT, Universitatea Iași, Facultatea de științe economice: „Cred că a sosit timpul ca școlile să contribuie intravivă un studențiu în pregătirea noastră de aceea susțin propunerea de revizuire a aordarea bursei diferențiate, în funcție de media studentului. Pentru noi ca viitori economiști, ritmul actual de desfășurare a racticii este mai mult decît necorespunzător. Nu șeam altceva decît să glomerăm unele școli sau servicii ale treprinderilor, să împiedicăm buna desfășurare a lucrărilor. În plus nu înțeleg nimic și de aceea propun ca ractica să o desfășurăm în cursul anului universitar, după fiecare grupă de pitole și în cadrul întreprinderilor de ofii.

Dorim ca seminarele să nu mai armăsască în exclusivitate „litera” cursului, să se transforme în adevărate dezbateri științifice în care să se prezinte argumente din lucrările ce le pregătim pentru cercurile științifice sau anumite butăji dintr-un domeniu sau altul de eferință din lucrările ce apar în limbile de circulație universală). Reducerea duratei de pregătire de la 5 ani la 4 ani cred că trebuie completată cu mai largă dezvoltare a învățământului „studențiar”.

GONGY BARTEA, I.M.F. Cluj: „Cred că noi practica pentru anul al II-lea este suficientă, întrucît este desfășurată de tre studenții ce nu au nivel corespunzător de pregătire, deși sînt considerate personal mediu. Propun ca stagiul de actică să înceapă cu anul al III-lea. studiu nu se vorbește nimic despre ernat, această formă apreciată de idenții ca o etapă importantă în prețirea noastră. Propun ca examenele ntru admitere la internat să se susă după absolvirea institutului perică nivelului de cunoștințe teoretice și actice este corespunzător și pe de altă eartă devin o formă de învățămînt stilarului în munca noastră. Se impune itarea unor manuale și tratate mai chiri, dar foarte sistematizate, care în ezent se găsească în 2-3 exemplare în o bibliotecă centrală universitară”.

NICOLAE DOCA, Institutul politehnic Timișoara, Facultatea de chimie industrială: „Pentru ca seminarele să de-

vină adevărate locuri în care să se poată discuta la un înalt nivel științific, indiferent de facultate, propun să se reducă numărul de studenți dintr-o grupă la la cel mult 15 studenți. Pentru lărgirea orizontului nostru în specialitatea în care ne pregătim, consider utilă înființarea de secții la facultățile de chimie industrială, în funcție de cuceririle științei mondiale. Consider că în cadrul cursurilor care se predau la anii I-II să se prezinte aspectele teoretice ale disciplinelor și noutățile științifice, urmînd ca în anii mari să se treacă direct la specializare. Începînd cu anul al III-lea cred că se poate vorbi deja de unele nuclee ale proiectelor pe care le susțin studenții la absolvirea facultății și de aceea cred că A.S. trebuie să colaboreze mai strîns cu catedrele, să manifeste mai multă inițiativă, pentru a da mai multă valoare activității științifice studentești. Cred că ar fi foarte bine dacă studenților organizații li s-ar permite să urmeze simultan două facultăți sau două secții. De asemenea, cred că pentru anii III, IV, V frecvența la cursuri poate să devină facultativă.”

Asistent MIRCEA SLĂNINA, Institutul politehnic Iași: „Sențiile institutelor și ale facultăților trebuie să aibă mai multă libertate în organizarea procesului de învățămînt și; această se impune mai ales în organizarea practicii, care este uniformă. Aceasta ar duce la anumite legături permanente cu întreprinderile de profil. Este inexplicabilă interdicerea accesului studenților anilor IV și V în anumite secții sau întreprinderi de strictă specialitate cu toate că cei ce doresc să știe multe lucruri concrete vor fi specializați în domeniul respectiv. Practica tehnică pe care o efectuează studenții anului al II-lea nu-și atinge scopul pentru că nu toate întreprinderile pot asigura condiții optime unui număr mare de studenți. De aceea, propun ca în anul al II-lea să se efectueze o practică de documentare.

La noi cred că e prea multă dădăceală privind efectuarea proiectului de an. Prea se dau cunoștințele cu lingurita, limitîndu-se la prezentarea și descrierea de a se manifesta direct ca un viitor specialist. Fixarea de la începutul anului a bibliografiei corespunzătoare va permite o elaborare independentă a proiectului de către student. Nota obținută să aibă o pondere mai mare în fixarea notei la disciplina respectivă.

Pentru stimularea creșterii științifice, scoțarea accesului la aparatură necesară de proiectare studențească, care vor duce la profundarea inițiativă de cercetare, la dezvoltarea inițiativă de cercetare, la obținerea unor economii pentru că, adesea, s-a văzut că anumite proiecte studențești aduc soluții mai avantajoase decît cele propuse de birocrații de proiectare specializate.

Se impune, de asemenea, ca tinerile cadre didactice să nu desfășoare munca de călătorii și cascadier. Stagiul de preparator este scos din stagiul de pregătire, dar mulți împart acum salarii, corespondență, amenajăz bibliotecii etc.”

GEORGHE PENES, student - Brașov: „Practica studenților anului al IV-lea să se facă în prima parte economică, iar în partea a doua să se desfășoare pe specialități. Cred că studenții restanților de profesie ar fi ajutați dacă li s-ar percepe o taxă în funcție de numărul și cauzele restanțelor.

Începerea anului universitar mai devreme ne-ar permite să avem o vacanță mult dorită în preajma Anului Nou”.

STUDENȚII PROPUN

... de a fi studenții la I.A.T.C., cu acel film, care și astăzi mi se pare frumos, VALURILE DUNĂRII. Apoi, studentul fiind, ați continuat să faceți film.

— Da, am avut norocul ca etapele pregătirii mele ca actor să fi avut în film. Aceasta mi-a folosit foarte mult.

— Iată un lucru surprinzător. Îndobîzite se spune că actorul de cinema trebuie să uite teatrul din vremea. Regizorii mai ales, susțin această teză.

— Nu cred că este bine, nu cred că este adevărat. Știu, vă referiți la folosirea actorilor neprofesioniști. Aceasta este o metodă, dar actorul de teatru este mult mai pregătit pentru film. Este vorba de fapt de slăbiciunea regizorilor, care preferă să-și caute „personajul” decît să lucreze cu un actor format. Regizorul este obișnuit să ignore aportul de creație al actorului, mulți uită că — dacă e vorba de un scenariu serios — personajul este o esență, care trebuie construită, orice rol trebuie construit, orice rol trebuie să fie bine pregătit. De aceea, pentru că ați pomenit de Valurile Dunării, eu privesc cu emoție firească acest prim rol al meu — dar drumul pînă la adevărată creație de care să fiu mulțumit, Duminică la ora 6, a fost lung. Și nu e de loc întîmplător că această satisfacție artistică am obținut-o într-un film lucrat cu un excelent regizor de teatru — Lucian Pintilie. Susțin că orice film făcut de un regizor de teatru, poate fi mai bun sau mai puțin bun decît altele, dar semnez în alb că el va fi în orice caz mai bine jucat. Pentru că regizorul va lucra altfel cu actorii, aceștia vor vorbi normal, se vor mișca normal, vor ști ce interpretează.

AZI INTERVIURI ÎNSEMNĂRI

CARNET DE LUCRU

IRINA PETRESCU

Nu mi-amintesc să fi susținut cineva cu prea mult vehemență că reporterul trebuie să fie obiectiv față de subiect. În ce mă privește, o iubesc pe Irina Petrescu, este, cum spun unele de liceu, „scriștea mea preferată” și m-am dus cu bucurie și curiozitate s-o cunosc. Ei bine, Irina Petrescu este inteligentă și neostentativă — discută cu sobrietate și „tinută artistică”, despre meseria sa.

— De fapt, cariera dumneavoastră cinematografică a început înainte de a fi studenții la I.A.T.C., cu acel film, care și astăzi mi se pare frumos, VALURILE DUNĂRII. Apoi, studentul fiind, ați continuat să faceți film.

— Da, am avut norocul ca etapele pregătirii mele ca actor să fi avut în film. Aceasta mi-a folosit foarte mult.

— Iată un lucru surprinzător. Îndobîzite se spune că actorul de cinema trebuie să uite teatrul din vremea. Regizorii mai ales, susțin această teză.

— Nu cred că este bine, nu cred că este adevărat. Știu, vă referiți la folosirea actorilor neprofesioniști. Aceasta este o metodă, dar actorul de teatru este mult mai pregătit pentru film. Este vorba de fapt de slăbiciunea regizorilor, care preferă să-și caute „personajul” decît să lucreze cu un actor format. Regizorul este obișnuit să ignore aportul de creație al actorului, mulți uită că — dacă e vorba de un scenariu serios — personajul este o esență, care trebuie construită, orice rol trebuie construit, orice rol trebuie să fie bine pregătit. De aceea, pentru că ați pomenit de Valurile Dunării, eu privesc cu emoție firească acest prim rol al meu — dar drumul pînă la adevărată creație de care să fiu mulțumit, Duminică la ora 6, a fost lung. Și nu e de loc întîmplător că această satisfacție artistică am obținut-o într-un film lucrat cu un excelent regizor de teatru — Lucian Pintilie. Susțin că orice film făcut de un regizor de teatru, poate fi mai bun sau mai puțin bun decît altele, dar semnez în alb că el va fi în orice caz mai bine jucat. Pentru că regizorul va lucra altfel cu actorii, aceștia vor vorbi normal, se vor mișca normal, vor ști ce interpretează.

— De ce un regizor de cinema n-ar face această? — Pentru că el știe mai puțin cum se creează un spectacol, care este importanța actorului, cit de bine pregătit trebuie să fie acesta. În teatru, sacrificiul este trei sute de spectatori, un spectacol se încheagă, pe parcursul reprezentărilor. Schimbul direct cu publicul este un schimb valoric. Spectacolul crește, se roadează în raport cu aceste reprezentări, se împlinesc. În film nu ai această posibilitate, lucrezi orbește, pentru o singură reprezentare, riscul este foarte mare. De aceea, acest unic spectacol trebuie pregătit cu o grijă imensă. Ea există — operatorul, regizorul, decoratorul, intră perfect pregătiți în film. Dar nu ai acest lucru ce mi se pare complet absurd.

Pentru prima oară am fost într-o umbră totală — cînd pentru Duminică la ora 6 — am făcut cu Lucian Pintilie repetiții pentru probe! În filmări am intrat cu roburile învățate, perfect puse la punct, ca pentru un spectacol.

— Și totuși, știți și dumneavoastră — foarte mari actori de cinema declară că n-au cîștigat nimic din ceea ce au făcut creații memorabile.

Pentru asta trebuie să ai o încredere imensă în regizor, să fii sigur că el nu poate greși. Asemenea încredere am eu în Pintilie, Ciulea. Dar în general, nu concep să nu citească scenariul înainte de a accepta un rol.

— Accepta. Ce cuvînt frumos ați folosit! De multe ori m-am întreb cu stupor — cum a putut crea actor excelent și joaca într-un film nul!

Pentru că actorii uită — sau nu rezistă tentației — este același lucru, uită că o personalitate actoricească se formează de fapt singură, se formează greu, că una din primele condiții este simțul de selecție a materialului, scrupulozitatea, respectul față

de tine însuși, deci față de public. Am cunoscut mari vedete. Majoritatea își impun un regim de viață și de muncă foarte ferm, și acordă o importanță deosebită fiecărei apariții.

Regizorul trebuie să-l fie frică de actor — în sensul de a-i cunoaște posibilitățile, de a-l respecta, de a ști ce înseamnă acest actor pentru filmul sau spectacolul său. Or, la noi, tot sistemul este aproximativ — de la probe. Să vă dau un exemplu. Nu o dată s-a întîmplat să fie chemați să dea probe pentru un film, pentru același rol, cei mai diferiți actori ca înfățișare, temperament, posibilități.

— Aceasta, vorba lui Creangă — „mai e una!”. Discuțiile cu dumneavoastră, creatorii direcți se dăduseră nu numai interesant, dar și utile, pentru lămurirea tinerilor unor așezări. Când mă întreb ce concepție poate avea un creator asupra unui film, dacă nici nu-și propune „arhetipul personalului”.

— Da, și o parte de viață au și actorii. E foarte greu să refuzi un film, dar uneori merită. Despre mine se spune uneori, că aș fi „difícilă” — cu pretenții prea mari, justificate sau nu. Știu că risc, dar văr rog să mă credeți, prefer să mă uit regizorii și publicul decît să uit că sînt actriță. Imi iubesc serios, dacă se poate spune așa, meseria. Cred că filmul este la rîndul lui un lucru foarte serios și trebuie luat ca atare.

— Vă plac experimentele? — Probabil vă referiți la ce se cheamă de obicei modernism. Nu-mi place modernismul în formă — ci în conținut. Filmul trebuie să fie al oamenilor care li văd atunci cînd e-a creat. Este o condiție obligatorie să ajungi la spectator în sala de proiecție. Eu nu pot spera ca spectatorul care n-a înțeles ce-am făcut atunci cînd m-a privit să mă înțeleagă peste cincizeci de zile. La noi se face o mare greșală, se consideră publicul nepregătit pentru o artă mai subtilă. Dar nu este așa, căci publicul nu este o masă amorfă, pe care s-o consideri „în bloc”. Iată, Duminică la ora 6 e un film care „se lasă mai greu”, câștigă la a doua, a treia vizionare. Dar o mare parte din spectatori au vibrat spontan. Cineaștii noștri dau pilule dulci sau amare, personaje negative — personaje pozitive, happy-end, sau tragedie. Totul foarte clar. Nu priceapă toată lumea. Nu numai că inevitabil scade valoarea, dar e greșit și intențional pentru că nu corespunde în nici un fel realității. Viața nu-i rea — rea sau bună — bun. Oricînd datele pot fi schimbate, inversate.

— Dumneavoastră spun că un lucru utîl de simplu înțeleg a grea de înțeles — se pare! Ca viața însăși e subtilă și difícilă, nu se lasă catalogată în categorii imuabile.

— Iar arta care trebuie să fie o esență, nu o copie, cineaștii noștri, evident, nu toți, o anulează tocmai în numele unor false categorii. Este și triat și inutil.

— Ați călătorit mult și... cu folos, nu odată o-ați întors cu distincții internaționale. Aș avea să-mi spuneți sincer — dacă „există” în peisajul cinematografic mondial.

— Nici nu vă puteți închipui ce încredere este să vezi cu cît interes este primit fenomenul de cultură românească! Peste tot am fost înconjurată cu stimă, pretenție, aplauzuri. Acest lucru te obligă enorm. Lumea a început să afle multe despre România, apar articole în presă, cronici elogioase. Am înviat că succesul unei delegații este — dacă nu mă exprim prea bombastic, dar este realmente o simt — succesul unui popor.

SMARANDA JELESCU

„Pofta cine mincinoasă” Foto: C. CONSTANTIN

Fantezie și

intelență în ghidajul turistic

aceste informații inutile, căci acela care călătorește vede singur ce e de văzut (dacă nu cumva ghidul e făcut pentru călătorii din tren, Altele, în sfîrșit, lipsesc. Cea dintîi mare surpriza pe Valea Prahovei vine de la admirabila arhitectură a localităților ei, de la casele cu tabla plăată de rugină din Sinaia, Buzeni, Poiana Tăpului, Predeal, Azuga... Gratia și rafinamentul acestora n-au perche. Cineva — un poet — a văzut cum ele au fost de fapt niste ciute așezări năpraxice din creterul munților jos, în vale, și încercînd aici în gesturi suspendate, în arce și cerdacuri tremurînde, în ture subțiri ca niste ace împungînd serul de deasupra munților, în culori tremurînde de auzătură. Turma de clude din Valea Prahovei mi-a plăcut, desigur, ca fantezie de poet. În fapt, arhitectura Văii Prahovei conține numeroase elemente de un autentic stil vechi românesc care și-a găsit un plasament ideal. Un punct de vedere conservator privind acest ansamblu arhitectonic mi se pare cel mai modern

(Urmează din pag. 1)

cînd știe care-i este rostul și se informează cu o relativă înaltă competență, expunîndu-se după un criteriu selectiv profund științific. Pentru că adevăratul turist vrea mai întîi să știe și apoi să vadă. Se întîmplă în cele mai frecvente cazuri că nu poți vedea pentru că nu știi, deși ochii îți se plimbă într-o incantare inconștientă peste peisaje, monumente. Cine și de cite ori n-a trecut pe vestita Vale a Prahovei, „perla Bucureștilor”? Dar cine și de cite ori n-a spus: „a, Valea Prahovei, frumos dar prea cunoscută”? Din ghiduri, albume cu text etc. sînt nelipsite o sumă de informații cu caracter, ca să spunem așa, „mondan” (căi de acces, locuri de schiat, adrese etc), altele privind istoria socială a localităților. Acestea sînt informații utile, indispensabile. Altele sînt inutile, chiar ridicole, de solul aceste: „Pînă la Buzeni, Prahova curge, mai puțin de patru km, printr-o albie îngustă (...). După aceea, Valea se lărgeste... „Sînt cu dulumul

Dezvoltarea comerțului sătesc

CONSTANȚA (de la corespondentul nostru).

Îmbunătățirea aprovizionării și dezvoltarea populației din mediul rural constituie o grijă permanentă a Uniunii regionale Dobrogea a cooperăției de consum. Construcțiile de noi spații comerciale — există în prezent în mediul rural peste 1000 de magazine de tipuri diferite — aplicarea unor forme noi de servicii a cumpărătorilor, creșterea numărului lucrătorilor cu o bună pregătire profesională, (de la circa 150 în 1962 la aproape 600 astăzi) au fost și vor rămîne obiective de mare importanță. Dacă în 1960 valoarea mărfurilor desfășurate era de numai 580 000 000 lei, iar în 1963 de 825 000 000 lei, în anul trecut ea a depășit suma de un miliard lei. În prezent numărul comerțului este de peste 6 000 lei.

pacitatea completă, se creează posibilitatea aprovizionării cu scule, dispozitive și verificatoare, evitînd pierderea de timp datorată aglomerațiilor de la punctele de distribuție. Creșterea preocupării muncitorului pentru a găsi și asigura reușita muncii sale. El are timpul de a studia calitativ piesa sau semifabricatul înainte de introducerea în procesul tehnologic. Control preventiv necesar, cu efecte imediate: o primă barieră în drumul ne-

„Automatica”, de pildă, ne-am adresat unui grup de tineri cu întrebarea gata pregătită. Dar aceștia (am reținut numele lui Marin Jianu, Ion Crăciun, Gheorghe Turbata, Ion Dobro) ne-au repercut la lămuriri în detaliu privind munca lor pe următoarea perioadă.

„Oricare din cei 60 de muncitori, în două schimburi, ne spune maestrul Valerian Miculescu, șef precis la ce va lucra pe cel puțin două zile înainte”. Completerea inginerului Sergiu Voicila, șef adjunct la secția I este mai lămuritoare: „Maistrul își cunoaște lucrările pe toată luna, cite ore le sînt afectate, de cît oameni dispune. Cu aceste date el programează fiecareia din timp un număr de repere. Lucru posibil și pentru că unul om i se dau comenzi cu grupe de repere din aceeași familie”.

— Exemplul oferit, excepție care întărește regula, vine să confirme că, de fapt, acolo unde există preocupare masivă pentru folosirea timpului de către om și mașină, în beneficiul producției și posibilității pot fi create. Ceea ce și propuseseam să demonstrăm.

Cunoașterea de către tînăr a ceea ce constituie planul său pe o anumită perioadă e un lucru mărunț? Nu noi ci practica zilnică ne arată singur răspunsul. Rezolvarea presupune însă participarea comună. Grijă din partea celui ce conduce, să repartizeze sarcinile de muncă, la timpul potrivit. Dorință din partea muncitorilor de a-și apropia metoda ca pe ceva util și de real sprijin, tonifiant în amplificarea productivității zilnice.

La ce lucrați azi, ce veți executa mâine?

reușite. Se dezvoltă surprinzător — datele din literatură confirmă — dorința de a face mai bine și mai mult. Inițiativa personală are climatul favorabil creat, cu urmări dintr-una cele mai bune în raționalizarea timpului de muncă. Dar mai este încă ceva care se află în afara cercului desenat pînă aici. Automat are loc dezvoltarea simțului de răspundere la organele de lansare a producției pentru o temeinică pregătire a fabricației și în mod deosebit în stabilirea planurilor operative.

Spre satisfacția noastră am întîlnit și locuri unde lucrurile se petreceau în spiritul celor discutate mai sus. La uzina

(Urmează din pag. 1)

năr știe mai dinainte ce are de făcut în ziua respectivă. Prima consecință constituie și primul avantaj: activitate cursivă, ritmică de-a lungul întregului schimb. Se elimină sau, oricum, se reduce substanțial eforturile inutile (alergări spontane, declanșate de aflarea sau executarea sarcinilor pe moment), crescînd în mod corespunzător timpul util, ca urmare a concentrării atenției muncitorului, asupra operațiilor direct productive. De adăugat că obținută în forma în acest fel constituie ea însăși un element de primă importanță. Și în timp ce mășina lucrează aproape de ca-

STAGIUNE PENTRU TOATE SATELE

unei asemenea manifestări culturale-artistice. La Vicovul de Sus, Ilteșești și Putna, pe Valea Moldovei și pe Valea Sucevei, oaspeții erau întîmpinați, tradițional, de grupuri de cântăreși și însoțiji pînă la locul desnat serbărilor cîmpenești. La Putna, spre exemplu, întreaga manifestare se transformase la un moment dat într-o horă uriașă, moldovenească, față de care nici turșii veniți la mormîntul Marelui Ștefan n-au putut rezista, intrînd în joc.

Toate aceste acțiuni au culminat, spre sfîrșitul lunii august, cu o impresionantă manifestare artistică denumită, sugestiv, „Săptămîna teatrului, muzicii și dansului sucevean”. Desfășurată pe ruinele Cetății de Scaun și anagînd, alături

nile Țării de Sus, începînd de la șesurile domoale ale Prutului și pînă la obcinele Dornelor, au cunoscut freacății unor mari spectacole folclorice și al unor pasionante întreceri sportive. Inchipuiți-vă asemenea estrade ale verii în peisajul împundător al Voroneștilor și Sucevei! Cetății de Scaun și Putnei... și veți avea o imagine concludentă a ceea ce au însemnat aceste manifestări în aer liber pentru satele de mii de tubitori ai cîntecului, jocului și portului din regiunea Suceava.

Organizate pe centre de comune, duminică după duminică, serbările cîmpenești din această vară au îmbrăcat forma unor adevărate petreceri tradiționale, prilej de etalare a minunatelor costume bucovinene, de confruntare a ta-

Cota Mestecăniș aflată la oțarul dintre Cîmpulung și ătra Dornet, oferă o dintr-ee cele mai incîntătoare prielisticî montane. De aici codrii ucovine, dominați de silueta argintie a Rarăului, se rată privitorilor în toată mărăea și grandoarea lor.

În primele zile de iunie, pe platoul din preajma cabanei Mestecăniș și dădeau întîlnire este două mii de tineri și tîrșnicii din cele două raioane ecine. Veniseră acolo veseli, antuziași, să-și petreacă orele here ale duminicii. Întîlnirea e ră Mestecăniș nu era decît în răspuns la chemarea tîneșii înșăși, la chemarea aceluși eneros antîmp. Cu ea se desădeia „stagiunea” unor ample manifestări cîmpenești devenite tradiționale în regiunea ucavea.

În ultimii ani, citeva acțiuni culturale de acest gen au avut în ecou denselit.

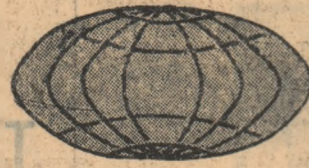
Anul acesta, de-a lungul lui-lor de vară, parcurile și pote-

STAGIUNE PENTRU TOATE SATELE

... cînd știe care-i este rostul și se informează cu o relativă înaltă competență, expunîndu-se după un criteriu selectiv profund științific. Pentru că adevăratul turist vrea mai întîi să știe și apoi să vadă. Se întîmplă în cele mai frecvente cazuri că nu poți vedea pentru că nu știi, deși ochii îți se plimbă într-o incantare inconștientă peste peisaje, monumente. Cine și de cite ori n-a trecut pe vestita Vale a Prahovei, „perla Bucureștilor”? Dar cine și de cite ori n-a spus: „a, Valea Prahovei, frumos dar prea cunoscută”? Din ghiduri, albume cu text etc. sînt nelipsite o sumă de informații cu caracter, ca să spunem așa, „mondan” (căi de acces, locuri de schiat, adrese etc), altele privind istoria socială a localităților. Acestea sînt informații utile, indispensabile. Altele sînt inutile, chiar ridicole, de solul aceste: „Pînă la Buzeni, Prahova curge, mai puțin de patru km, printr-o albie îngustă (...). După aceea, Valea se lărgeste... „Sînt cu dulumul

STAGIUNE PENTRU TOATE SATELE

... cînd știe care-i este rostul și se informează cu o relativă înaltă competență, expunîndu-se după un criteriu selectiv profund științific. Pentru că adevăratul turist vrea mai întîi să știe și apoi să vadă. Se întîmplă în cele mai frecvente cazuri că nu poți vedea pentru că nu știi, deși ochii îți se plimbă într-o incantare inconștientă peste peisaje, monumente. Cine și de cite ori n-a trecut pe vestita Vale a Prahovei, „perla Bucureștilor”? Dar cine și de cite ori n-a spus: „a, Valea Prahovei, frumos dar prea cunoscută”? Din ghiduri, albume cu text etc. sînt nelipsite o sumă de informații cu caracter, ca să spunem așa, „mondan” (căi de acces, locuri de schiat, adrese etc), altele privind istoria socială a localităților. Acestea sînt informații utile, indispensabile. Altele sînt inutile, chiar ridicole, de solul aceste: „Pînă la Buzeni, Prahova curge, mai puțin de patru km, printr-o albie îngustă (...). După aceea, Valea se lărgeste... „Sînt cu dulumul

DIN VIAȚA TINERETULUI LUMII

Studentii din orașul australian Brisbane au organizat un mare miting în parcare libertăților police. Participanții au condamnat acțiunile represive e politiei împotriva partizanilor la demonstrația udeștească de la 8 septembrie și au chemat tineretul din întreaga țară să alăture acțiunilor de protest împotriva îngrădirii libertăților politice. După miting a avut loc o demonstrație la care au participat peste 5000 de studenți și profesori de la Universitatea din Brisbane. Demonstrații și mitinguri de solidaritate cu tineretul din Australia și Perth. Încerarea autorităților „de a nita” organizarea de migranți și demonstrații a timpin rezistența hotărâtă a organizațiilor sindicale, studențile, de femei ale tineretului, anunță că au eșuat.

R.D. Vietnam: Apărători ai Haifongului. gata să respingă atacurile aeriene americane

PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT

- IN URMA motiunii adoptate recent de Comitetul special al O.N.U. pentru decolonizare („Comitetul celor 24”), Cabinele spaniol intrunit la San Sebastian sub prezidenția generalului Franco, a boțorit să dea curs motiunii, convocând o conferință constituțională în vederea acordării independenței Guineei Spaniole, până în Iulie 1975. Ministrul Informațiilor, Manuel Fraga, care a anunțat această boțorire, a precizat că conferința va avea loc în 25 octombrie, la Madrid.
- IN CADRUL intervențiilor dintr-un grup de lucru, ministrul comerțului al Austriei, și Ivan Radinov, ministrul comerțului exterior al R.P. Bulgariei, care se află în vizită la Viena, a fost constatată posibilitatea dezvoltării în continuare a relațiilor economice dintre cele două țări. Vicecancelarul Austriei a relevat însemnătatea Austriei ca cea mai puțin scumpă cale de transport a marfelor scumpe de cele două țări. Paștile au convenit, de asemenea, să încheie un acord de colaborare tehnico-stilistică și de cooperare în domeniul industrial.
- MARȘALUL Abdel Hakim Amer, fost vicepreședinte al R.A.U. și înfăptuitor al comandamentului suprem al forțelor armate ale R.A.U., s-a stins, a murit un comunicat al Ministerului Orientării Naționale. Comunistul precizează că, cu toate legăturile medicale ce-l țineau de acord, marșalul Amer nu putut fi salvat. El lăștise o mare cantitate de produse toxice. După cum se știe, Amer fusese pus sub stare de arest la domiciliu sub acuzația de înțelegere de complicitate pentru a preveni conștientizarea forțelor armate egiptene.
- SURSE INFORMATE din Bonn relevă că guvernul vestgerman depune eforturi susținute pentru a determina pe celelalte parteneri din Pactul comunității să accepte o nouă conferință la nivel înalt consacrată examinării cererii Marii Britanii de a intra în C.E.E. Acesta surse afirmă că delegația R.F.G. a fost îndreptată să Edice această problemă la ședința Consiliului ministerial al Pieței Comune, ce va avea la 24 și 25 octombrie la Bruxelles.
- NAVIGATORUL SOLITAR William Willis, care încearcă să traverseze Atlanticul la bordul unui vas lung de 28 metri, a traversat peste 30 la sută din drumul său. William Willis, în vârstă de 74 de ani, a plecat în urmă cu destinația Marea Britanie. Zilele acestea, el a fost observat de membrii echipajului unui petrolier vest-german în apropierea 3000 km de Long Island (S.U.A.).
- MAI MULȚI COPILII mor anual de foame în Brazilia decât au fost ucisi de bombardamentele atomice de la Hiroșima și Nagasaki — a declarat

CONGRESUL ORAȘELOR ÎNFRĂȚITE

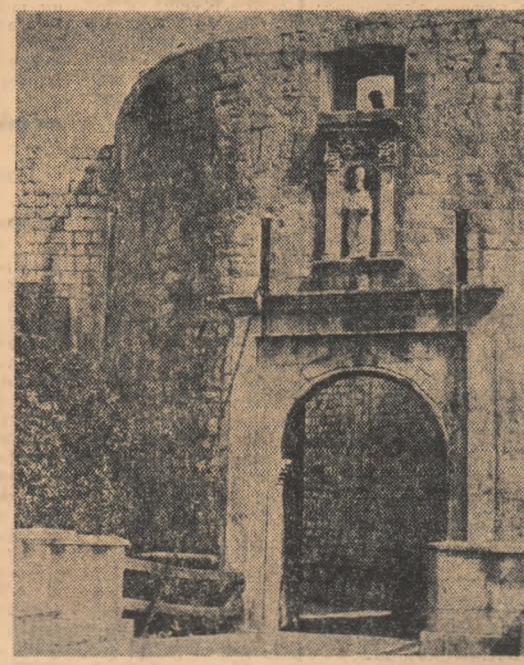
La Palatul U.N.E.S.C.O. din Paris s-au încheiat simbolic lucrările celui de-al 6-lea Congres mondial al orașelor înfrățite care a avut ca temă: „Infrățirea și colaborarea intercomunală în spiritul păcii între popoare”. Au participat 800 de delegații și observatori din 58 de țări. Delegația română a fost condusă de Gheorghe Cambos, președintele Comitetului Executiv al Sfatului popular românesc lași.

Printre rezoluțiile adoptate la Congres se numără cea privind tineretul și educația. Rezoluția își înserșete inițiativele României privind educarea tineretului. Considerând ca o necesitate promovarea unei educații internaționale a tineretului, în spiritul idealurilor de pace, respect reciproc, înțelegere și colaborare între popoare, rezoluția face o serie de recomandări orașelor membre, în legătură cu mai buna cunoaștere între tineretul din diverse țări.

DUBROVNIK

(Urmasor din pag. 1)

Dubrovnik nu este un muzeu. Incearcă să-mi lămurească strania senzație pe care mi-o dă în miezul zilei toride de vară, plutind grea peste domurile masive ale cetății niteuite de cele două mari porți, cea dinspre uscat (Ploce) și cea dinspre mare (Pile) în fața căreia plutește smaragdul inșelui pe care fumatul este interzis (Lokrum), peste Palatul Rectorilor, Palatul Sponza, peste mica piață cu statuia lui Gundulici în mijloc, în jurul căreia de dimineață până seara țărâni, mai ales din Bosnia și Hertegovina, vind turșturii ceea ce așteția cu incompetență în toate piețele și bazarele din lume: „suveniruri”. Cetate? Mai degrabă un decor fastuos, o scenografie admirabilă pentru marile spectacole ale jocurilor de vară care abia s-au sfârșit acum pentru a optaprezeca oară. Aerul dintre ziduri e plin de un zumbet neconștient, de un vacarm compus din strigăte, risete, frințuri de cintece. Istoria nu se conservă, spiritul muzeal lipsește, cetatea e asediată. Un asediul al veseliei și exuberanței meridionale („bătrânilor noștri oraș e un sediu al înerețiilor”), al fetelor cu fuste desupra genunchilor, zimbând prietenoși de pe cerul de piatră care înconjoară finta poligonă a arhitectului napolitan Onofrio della Cava (1438), al băieților gălăgioși dintre coloanele palatului Sponza (1516—1521), în fine, al întregului cortegiu de obiceiuri care animă un veritabil oraș turistic. Grăbit, îmi construiesc în minte imputările. Îmi zic că ar trebui să pot trece singur pe Placa, strada centrală, fostul rând al mării care despărțea odinioară cele două cartiere ale orașului, să colind nestingerit coltoanele în care mă împing aceste înguste străzi laterale, spre mare și spre munte, să-mi aud pașii, solemn, în Palatul Rectorilor, în catedrale și biserici, să privesc cetatea, pustie, din fortăreața Lovrjenac, la picioarele căreia marea se zbate urlind nepuțințioasă, ori din turnul Miniceta, cel mai înalt fort, construit după macheta unui Michelozzi și George Dalmatul, să-mi număr ceasurile în cifrele romane, albastre, de pe turnul orologului (1445) și să-i ascult pe „zelelencii” (două statui în bronz de oameni verzi) bădind orele din marea clopot verde și apoi să trec, în amurg, prin fața statuiei poetului Gundulici, sculptată de Ivan Bencidic, operă simbolizând demnitatea spiritului de independență pe altarul căruia n-au prețegat să se jertfească eroii. Mă gândesc de clasice prejudecăți, aveam impresia că pot senza mai bine, adică mai autentic, spiritul locului printr-o absență, ignorând în chip ciudat și paradoxal o prezență copleșitoare: vitalitatea prezenței omului modern care se mișcă cu o britană inconștientă între zidurile de istorie. Dar istoria nu este o închisoare și iață că aștești băieții veseli dintre coloanele impozantele palate și aceste fete care calcă cu grație piatra „cartierului latin” (da, este și aici un cartier latin) par a privi prin ziduri, cu ochii limpezi și albaștri, întinderea albastră a mării de dincolo de ziduri. Ceea ce o clipă mi s-a părut împietate („zgomot, risete și cintece într-un muzeu?”) este tocmai marea respirație organică a cetății, vitalitatea ei nemohorită, aptitudinea de a trăi respirând cu ușurință adolescența din uriașii săi plămâni de piatră. A rezista academic acestui asediul uman pe coridoarele cetății-muzeu, înseamnă a nu-i accepta formula pe care și-o propune, dintr-un snobism de data aceasta invers. Imaginea organică a cetății trăiește prin toată această vinzoleală estivală, prin fluxul de oameni ce leagă, precum apa fostului canal care o acum strada, cele două porți cu ziduri groase de piatră, cu interminabilele și surprinzătoarele galerii improvizate de pictură (vin aici studenții de la Academia de arte plastice din Zagreb) cu superfițiile dar pitoreștele lucrări făcute în diverse colțuri ale cetății și cu bătrânilor guslar din piața Gundulici, cu aroma cafelei care se bea ca apa. E o poftă de viață care te trage de minec, de loc sfioasă, fără urmă de falsă pudicitate, desfășurată carnavalesc. Dubrovnik, oraș cu o dezvoltată capacitate turistică oferă vizitatorului imaginea peștrită a unei vieți multicolore, fără fașoanele sobrietății rigide, pline în numele unei clasice prejudecăți de academizantii stilului de viață. Cetatea care conservă cu respect memoria cetățenilor ei de vază (savantul Boskovic, poetul Gundulici, poetul și omul de stat Nicolica Bunici, fizicianul și matematicianul Marin Getaldici, diplomatul și scriitorul Stjepan Gradici, supranumit „tatăl patriei”, bărbatul de stat Harojica Kabuzici sau acea vestită frumoasă a Dubrovnikului, Cvjetica Zuzurici, femeie de vastă cultură, căreia

Pile — poarta dinspre uscat.

dar proprie, specifică formulei care se impune aici. Mentalitatea locală este chiar aceeași și... Forquato Tasso), cetatea de al cărei sediu începe a se vorbi pe la anul 609 — cind, alături de supraviețuitorii de vâstului Epidaur, care își înțemeiaseră aici, la țărml Apatisticii, o colonie, se stabilize o masivă colonie slavă — condusă de trei corpi (Consilium maius, Consilium rogatorum și Consilium minus), Republica care nu recunoaște titlurile nobilitare străine acordate cetățenilor ei, și care asigură printr-o serie de măsuri ferme neutralizarea puterii administrative în interes personal, subordonând totul marilor teluri comune, asigurându-se, de asemenea, ca influența personală să nu degenereze în tiranie, are a se mândri cu profund temei de o istorie al cărei sens continuu a fost reacția liberă și neingrădită care, desigur, a stimulat atitudinea lipsită de prejudecăți, excluderea dogmatismelor care inhibă receptivitatea și ambția inițiativelor. Cum s-ar putea ca tocmai aici, în contact cu acest fel de respect purtat istoriei, să regreți inexistența patriarhalitate solemnă, să fii iritat de multimea trecătorilor (localnici și turșturii), cind tocmai în acest chip poți înțelege nu frumusețea stilului de la cel roman, la gotic, fizin până la cel de Renasștere, ci frumusețea simplă deprinderilor de a locui a acest stil? Viața într-o cetate păstrată intactă, cum este aceasta, se compune dintr-un șir de neincetate și mereu reînnoite adaptări. În permanență are loc un proces de împăcare, de conciliere între spiritul omului trăitor azi aici, cu mentalitatea, obiceiurile, deprinderile lui și mentalitatea umană care sălășluiește misterioasă, nenumită dar profund resimțită, în stilul și simplita existență a acestei construcții

Președintele Comitetului internațional de coordonare a (tinerilor neviolente. Raportul, arestat în urmă cu o săptămână, a fost transferat o închisoare situată la 10 km în afara orașului Chmond (statul Virginia), opuș acestei măsuri îl instituie evitarea turburării de genul celor care au produs vineri în fața (tinerilor din Richmond, de se află deținut Brown, ci de tineri de culoare au organizat aici o manifestație, cerind eliberarea liderului negru.

Preludiu electoral francez

De agenda vieții politice franceze a ajuns în actualitate cea infruntare electorală a prilejului de alegere departamentală. Campania electorală a fost deschisă joi. De fapt, gertle departamentale trebuiau să se desfășoare în mod normal, în primăvară. Ele au fost însă aminate ca pasă pentru a nu coincide cu alegerile parlamentare. Consultarea, la care vor lua parte circa 15 milioane de necezi (jumătate din corpul electoral), se va desfășura în 14 tururi de scrutin, la 24 septembrie și la 1 octombrie. Și în cazul alegerilor parlamentare, la primul tur de scrutin vor fi declarați aleși candidații care obțin peste la sută din voturile exprimate; la cel de al doilea tur de scrutin va fi necesară doar majoritatea simplă. Circumscripția electorală este cantonală care alege un singur candidat: lista depusă.

Îrmează să fie aleși membrii consiliilor departamentale, numite „parlamente locale”. Aceste consilii sînt: așeze șase ani dar, la jumătatea termenului, jumătate din membrele sînt reînnoite. Sînt în joc la actuala consultare, la următoarea legislatură în curs, 1770 de mandate. Pe listele deșeze urează peste 6000 de candidați printre care personalități eminente ale vieții politice franceze ca, de pildă, ministrii culturii, Edgar Faure, sau fostul ministru Pimay.

Consiliile generale departamentale, a căror compoziție nează să fie reînnoită, potrivit deciziilor urnelor, se ocupă mai cu dezbaterile și rezolvarea problemelor de ordin ministrativ. Ele decid asupra bugetului departamentelor asupra unor chestiuni de interes local cum ar fi administrarea școlilor și spitalelor, politica edilitară și urbanistică. Evident, caracterul și atribuțiile consiliilor departamentale își pun amprenta determinată asupra campaniilor electorale în curs de desfășurare. Problema dezbătută sînt de ură internă și, în bună măsură, locală. Într-odată, considerațiile de ordin personal, persoana candidatului și credința care se bucură au o influență mai mare decit în alegerile parlamentare.

Îouă împrejurări, de natură politică, fac însă ca actuala infruntare electorală să suscite un interes mai mare ca de alt.

N PRIMUL RIND este vorba de faptul că alegerile departamentale coincid cu o perioadă de controversă și infruntări urite de recuțente decretare guvernamentale privind „reforma uridităților sociale”. Este, deci, de așteptat, ca dincolo de actualul local al disputei electorale, să fie abordate și frunțate pozițiile privind noua reglementare a securității ale și, într-un sens mai larg, politica economică generală.

N AL DOILEA RIND, trebuie reamărat că actuala conare electorală se desfășoară într-un moment cind se îstăță, pe de o parte, ceea ce LE MONDE numește „o rare în gestație a coaliției guvernamentale” și, pe de altă parte, o menținere a eforturilor stîngii în direcția colaborării. Partidele și grupările de stînga au depus are propria sa candidatură în diferite cantone. Partidul gaitis: Unificat a propus însă prezentarea unor candidați ai ai stîngii la al doilea tur de scrutin. Partidul Comunist: așerat, la rîndul lui, reînvierea acordului electoral din 20 embrie 1966 (acord care prevedea ca fiecare din partidele grupările stîngii să-și retragă candidatul în favoarea acei dintre candidații de stînga cel mai bine plasat după mul tur de scrutin).

Îtrind în vedere toate aceste considerațiuni, observatorii itici din Franța sînt îndemnați să creadă că dincolo de actualul limitat și local, infruntarea urnelor de la 24 septembrie și 1 octombrie ar putea căpăta valoarea unui test itic. Ea a putea oferi unele indicii despre evoluția și itilulul forțelor pe arena politică franceză.

EM. RUCAR

Conferință a ministrilor învățămîntului din Europa

La invitația guvernului austriac, U.N.E.S.C.O. va organiza între 28 și 31 octombrie la Viena o conferință a ministrilor învățămîntului din țările europene membre ale acestei organizații.

Conferința de la Viena va fi prima conferință de acest gen în istoria Europei. Ministrul învățămîntului din 31 de țări se vor ocupa în special de problema învățămîntului superior.

A fost creat un comitet special de experți care va prezenta recomandări.

Dezvoltarea învățămîntului în Chile

Republica Chile a început un plan decenal de dezvoltare a învățămîntului profesional și tehnic, care prevede ca începînd din anul 1975 să obțină școlile de acest gen 1100 ingineri și tehnicieni anual.

Un rol important în această acțiune revine U.N.E.S.C.O. și a unui complex social, se va întinde pe o suprafață de 7500 m².

Se prevede ca asemenea școli tehnico-profesionale să fie construite și în alte orase ale țării ca Santiago, Concepcion etc.

18 septembrie este sărbătoare națională a Republicii Chile — Zjua independenței. Cu 157 de ani în urmă a fost creat primul guvern național chilian, moment care a marcat eliberarea de sub dominația spaniolă.

Acum, după ce F.N.L. și F.L.O.S.Y. — cele două organizații care conduc mișcarea de eliberare din Arabia de sud — au acceptat și înfrunțat înțelegerea ostilităților, chestiunea este: fiecare formațiune în comun a guvernului și preluarea oficială a puterii. Dar, vor accepta oare britanicii ca lucrurile să se desfășoare cu totul altfel de cum sperau ei cu numai două luni de zile în urmă?

Căci, oricum, politica engleză în această regiune a mers din eșec în eșec. Londra a vrut să păstreze Arabia de sud sub formă de protectorat — în acest scop a fost creată faimoasa federație — și n-a izbutit. Mișcarea de eliberare a șlii pe britanici să accepte acordarea independenței. A vrut apoi Londra să adopte o nouă formulă, aceea de a încredința conducerea noului stat unui guvern marionet. Dar, în tre timp, guvernul respectiv s-a prăvălit. Atunci, guvernul englez a încercat ceea ce-a treia strategie, adică recunoașterea numai a uneia din cele două organizații, în speranța că vrăjba încetată cu acest prilej va lua o asemenea amploare încit situația va reclama o prelungire a „re-

„MAREA NECUNOSCUTĂ”

vederi „nu sînt esențiale, ci se referă la detalii” după cum arată Adhed Kewce Mackawce — nici aceasta încercare n-a dat rezultate. Tocmai acest lung șir de neșeușite îi determină pe observatori să se întrebze dacă Londra va fi tras conștient de ri-

goare și deci se va retrage cu adevărat din teritoriul respectiv sau, dimpotrivă, n-a reținut nimic și în actuala conjunctură va elatule în prezent cel mai pronunțat semn de întrebare. Intenționează oare conducătorii armatei federale (care, după „EXPRESS”, ar avea un efectiv de 10000 de oameni) să pună mîna pe conducere?

Se știe că membrii pulverizantului guvern federal, înainte de a se impăștiga în patru vînturi, au făcut un apel „patetic” la armată cerîndu-i să preia puterea. Dacă liderii militari ar fi țintit la conducere, atunci prilejul ar fi fost minunat, cu altă mai mult cu cît ar fi existat și o aparență de legitimitate: cererea din partea guvernului. După cum este însă cunoscut, armata a refuzat. De ce, dar, ar încerca să facă acum cu alțea riscuri ceea ce poate face cu o lună în urmă fără dificultăți? Apoi, analizînd în amănunt situația, se ajunge la concluzia că chiar dacă armata federală ar prelua conducerea, ea n-ar putea-o menține. Căci, ceea ce n-au izbutit cei 12000 de militari britanici, ajutăți de cei federați, nu a de presupoș că vor

renși 10000 de oameni, în orice caz mai slab echipați și instruiți.

Prin urmare, ce rol poate juca armata în Arabia de sud? Pînă în prezent se pare că și-l așumat doar pe acela de sfătuitor. Se știe că militarii au făcut apel la conciliere între cele două organizații, și au acționat în acest sens. Majoritatea observatorilor consideră că armata federală — în prezent o mare necunoscută — în acușing sud-arabă — are un singur drum de viitor, acela de a conlucra cu F.N.L. și F.L.O.S.Y. pentru obținerea independenței

ION D. GOIA